

Григорій СЕРЕДА,
ректор Національної академії
прокуратури України,
державний радник юстиції 2 класу,
кандидат юридичних наук, доцент

ЗАКОННІСТЬ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРОКУРОРСЬКОГО НАГЛЯДУ

Ключові слова: прокуратура; законність; наглядові функції; оперативно-розшукова діяльність; ефективність прокурорського нагляду.

З метою зміцнення принципів законності і верховенства закону недостатньо прийняти та запровадити певні законодавчі акти. Не менш важливо забезпечити їх виконання. Настане час, коли наше суспільство буде законослухняне і кожну встановлену державою норму виконуватиме бездоганно. Але поки що, коли громадяни та часом і самі представники держави не завжди додержуються вимог чинного законодавства, необхідний орган, що наглядає за виконанням державних приписів, – прокуратура.

Поняття законності є одним із найважливіших у правовій науці. Однак його визначення як вимога неухильного й чіткого виконання законів і заснованих на них підзаконних актів всіма громадянами, організаціями та посадовцями породжує низку теоретичних і практичних проблем [1; 2; 3], підкреслюючи тим самим актуальність теми, обраної нами для дослідження.

Метою статті є дослідження феномену законності в контексті входження України в європейський правовий простір як основного фактора у визначенні завдань прокурорського нагляду за додержанням законів органами, що проводять оперативно-розшукову діяльність (далі – ОРД).

У сучасних наукових публікаціях справедливо наголошується, що поняття законності ототожнюється із загальнообов'язковістю як об'єктивною властивістю права. Внаслідок цього теоретична дефініція «законність» втрачає суто науковий сенс та виконує здебільшого (через заклики «до законності») ідеологічну функцію забезпечення ефективності приписів нормативних актів [4].

Сьогодні у правовій теорії помітною є тенденція до нового трактування поняття законності. Але думки вчених-юристів з цього приводу суттєво відрізняються, в результаті чого утворилися два самостійні концептуальні підходи. Прихильники першого визначають суть законності через систему нормативних вимог *de lege ferenda* (як належне: принцип, ідеал, вимога) [5, 53–62; 6; 7; 8], другі розглядають її крізь призму процесу й кінцевого результату правомірної поведінки *de lege lata* (як суще: режим, стан) [9; 10; 11; 12; 13].

На нашу думку, нині з позицій парадигми розрізнення права та закону, що набуває дедалі більше прихильників, зміст законності можна конкретизувати такими ознаками:

1) має йтися про дотримання не розпоряджень нормативних актів, а правових норм, тобто права загалом і правових звичаїв зокрема;

2) законність має характеризувати не тільки поведінку осіб, а й відповідність законів праву;

3) законність як правовий режим (*de lege lata*) певною мірою відображається в суспільній правосвідомості і стає принципом права (*de lege ferenda*), тобто має власні об'єктивну та суб'єктивну сторони.

В аспекті входження України в європейський правовий простір реформування прокуратури відповідно до новел, які містяться у стандартах Ради Європи, має бути спрямоване на подальше вдосконалення її діяльності із забезпечення законності в країні, безперешкодної реалізації прав громадян, захисту інтересів держави.

З огляду на це важливим документом є Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод [14] (далі – Конвенція), підписана в Римі 4 листопада 1950 року. В силу механізму дії цього міжнародно-правового акта та практики його застосування Європейським судом з прав людини (далі – Суд) поняття «законність» – автономне [15] і, як правило, не залежить від визначень, що містяться у внутрішньому праві та національній правовій доктрині. Крім того, це поняття багатозначне й охоплює різні за своєю функціональною спрямованістю критерії та вимоги.

Результати проведеного логіко-структурного аналізу тексту Конвенції дають нам змогу визначити місце поняття «законність» у її нормах-положеннях, які умовно можна розподілити на дві групи. До першої групи варто віднести положення, в яких державі заборонені: умисне позбавлення життя (ст. 2); страта (ст. 1 Протоколу № 6); застосування катувань; нелюдське або таке, що принижує гідність, поводження (ст. 3) та інші. Особливість даної групи положень полягає в тому, що Конвенція забороняє вказані дії незалежно від їх мотивування.

Друга група норм не містить категоричної заборони, а насамперед пропонує державі певні стандарти поведінки. Вони регулюють визначені сфери життя її громадян, поділяючись, у свою чергу, на два самостійні сегменти. До першого належать стандарти, що допускають самостійну оцінку Судом дій (або бездіяльності) державного органу й містять спеціальні критерії: «справедливий судовий розгляд» (ч. 1 ст. 6 Конвенції), «обмеження, необхідні в демократичному суспільстві» (ч. 2 ст. 8, статті 9, 10 і 11 Конвенції), «пропорційність», «спільний інтерес» тощо. Другий сегмент утворюють стандарти, які не містять спеціальних оціночних критеріїв, а посилаються на «закон» і «законність» дій органів державної влади або у певній формі мають на увазі національне право. Незважаючи на, здавалося б, якісну однорідність, ця категорія положень Конвенції містить різні за значенням критерії.

В. Пак, зробивши спробу узагальнення сформованої на сьогодні практики Суду щодо застосування поняття «законність» і виділивши за функціональними ознаками його критерії, називає такі основні значення цього поняття. Перше: у цілому ряді випадків згадування «закону» і національного

права припускає наявність правового регулювання (на противагу його абсолютній відсутності). Друге: посилання Конвенції на «закон» також може означати, що правове регулювання в тій або іншій сфері повинне мати певні якісні характеристики. Третє: вимога «законності» дій державних органів може бути витлумачена Судом як зобов'язання діяти тільки від імені належним чином уповноваженого суб'єкта, компетентної особи або органу. І, нарешті, четверте значення: згадування «закону» і національного права може також припускати не тільки дотримання правил компетенції відповідного органу, а й більший ступінь відповідності процедурному та іншим критеріям, визначеним у національному праві [16].

Дотримуючись запропонованого підходу, можна сформулювати характерні для європейського правового співтовариства основні ознаки законності. На нашу думку, вони повинні відображати:

- «закон» як узятє на себе державою зобов'язання правового регулювання сфер життя індивідів і суспільства;

- вимогу «законності» як зобов'язання створювати та використовувати правові норми певної якості;

- вимогу «законності» у діяльності держави як зобов'язання діяти через належний уповноважений орган або посадову особу;

- вимогу «законності» як зобов'язання діяти відповідно до процедури та інших критеріїв, визначених у національному праві.

Разом із тим аналіз стану законності в державі, який щороку проводиться органами прокуратури України, свідчить про девальвацію в суспільній свідомості самого поняття «законність» як необхідного принципу діяльності державних і громадських організацій, посадових осіб та громадян. Понад те, останнім часом формується хибний стереотип про неприйнятність поняття законності в умовах демократичного розвитку суспільства.

Не випадково деякі автори наукових концепцій реформування правової системи держави воліють взагалі не говорити про законність, вживаючи певні словесні еквіваленти на зразок «легальності й легітимності», які насправді суттєво відрізняються [17]. Легальність (*lex – legis*) – синонім законності, що нерідко визначають як «пов'язаність державних або приватних дій фор-

мальними встановленнями права й закону, незалежно від мотивів дії і його морального обґрунтування» [18, 436]. Легітимація (легітимність) – процедура суспільного визнання якої-небудь дії, події, факту [18, 439; 19].

Доцільно наголосити, що законність являє собою універсальне загальносоціальне поняття. Як оціночна категорія за всіма своїми параметрами вона виходить далеко за межі лише юриспруденції, виступаючи суспільствознавчою категорією, і означає об'єктивну необхідність обов'язкового використання законів, що виражають волю та інтереси державоутворюючого народу в процесі налагодження всього суспільного життя [20, 11].

У цьому сенсі законність поширюється на сферу формування державно-організованого суспільства, впливає на неї через тісний зв'язок і кореляцію з такими поняттями, як демократія, справедливість, рівність тощо, виступаючи формою реалізації волі та інтересів народу – єдиного джерела влади.

Таким чином, законність є властивістю будь-якого державного утворення, оскільки вона відображає стан суспільних відносин, характер та особливості державного устрою й політичного режиму, а також свідчить про реальність існуючих у суспільстві прав і свобод людини та громадянина. За станом законності можна робити висновки про те, на якому етапі розвитку перебуває держава і суспільство. Умови формування та правові основи законності відображаються як загалом на правозастосовчій практиці, так і на діяльності окремих суб'єктів права [21, 13–14].

Отож законність можна визначити як правовий режим, що полягає в дотриманні всіма учасниками суспільного життя правових норм. Він відображений крізь суспільну правосвідомість у системі нормативних критеріїв поведінки, що являють собою принцип законодавства. Умови формування й правові основи законності мають гарантувати захист суспільства від волюнтаризму, вибірковості у вирішенні питань про відповідальність за винну протиправну поведінку. Ось чому головним охоронцем законності й повинен бути прокурор.

Відзначаючи, що органи прокуратури виявляють численні порушення законів у діяльності державних органів, тоді як її працівники самі повинні забезпечувати додержання за-

конності, Ю.С. Шемшученко і Г.О. Мурашин називають прокуратуру «... службою законності... яка є багатофункціональною державною структурою, традиційною для вітчизняної правоохоронної системи, її існування в сучасних умовах об'єктивно необхідне для суспільства та держави» [22].

Зауважимо також, що законність – це складне соціальне явище, воно залежить від цілеспрямованої діяльності держави, інститутів громадянського суспільства, від вкоріненої у свідомості громадян звички до законотворчої поведінки. Законність – результат діяльності всіх органів держави, суспільства загалом, де прокурорському нагляду належить, на жаль, далеко не провідне місце. Жорстка прив'язка результативності наглядових заходів до стану законності породжує завищені очікування громадськості та підштовхує прокурорів на виконання нехарактерних функцій. Частково цим пояснюється досить часте вживання у прокурорській професійній лексиці такого вислову: «Прокурорський нагляд за станом законності».

На нашу думку, визначення предметної сфери прокурорського нагляду лише через законність дій та актів дає ключ до виокремлення специфічної державної діяльності у вигляді прокурорського нагляду, допомагає точніше визначити його межі й «... оцінити виконання функціональних обов'язків прокурора, тобто реальний внесок прокуратури в загальну справу зміцнення законності» [23, 63].

У Конституції України прокуратурі присвячено окремий VII розділ, в якому регламентовано правові основи її організації та діяльності. Основний Закон країни визначив, що прокуратура в системі органів державної влади посідає особливе місце й наділена специфічними повноваженнями. На неї покладено здійснення спеціальних функцій, що є самостійним видом державної діяльності. Виконуючи свої повноваження, прокуратура активно взаємодіє з усіма гілками державної влади як важливий елемент забезпечення балансу між ними [24, 270].

Загальновідомо, що прокуратура України становить єдину систему, створену на засадах спільності завдань, функцій, принципів її організації, діяльності та повноважень щодо виявлення правопорушень і засобів реагування на них. Водночас прокуратуру не можна віднести до жодної з існуючих гілок

державної влади. Основне призначення цього органу полягає в тому, що він покликаний виявляти будь-які порушення законів і вживати заходів до їх усунення, хоч від кого б вони виходили (органів виконавчої, судової і, певною мірою, законодавчої влади) [25]. При цьому в сфері забезпечення режиму законності та боротьби з правопорушеннями прокуратура сприяє взаємодії органів влади, їх узгодженому функціонуванню як єдиної державної влади, зацікавленої в дотриманні законів у суспільстві.

Ці властивості, у свою чергу, дають змогу віднести прокуратуру до системи тих «стримувань і противаг», що реалізуються у процесі взаємодії всіх гілок влади й виконують позитивну роль у суспільстві. Отже, як слушно зауважує В.Б. Ястребов, специфіка цього органу полягає в тому, що «... прокуратура є єдиним державним органом, для якого нагляд за виконанням законів становить зміст, сутність і основу діяльності» [26]. Ця специфіка зумовлює й роль прокуратури у сфері реалізації кримінальної політики держави і, зокрема, нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність.

Останнім часом спроби позбавити прокуратуру її наглядових функцій та бажання нівелювати її роль не відповідають реальним потребам суспільства в забезпеченні режиму законності у всіх сферах суспільного життя. Вивчення досвіду функціонування цього органу в складних умовах перехідного періоду багатьом дало змогу зрозуміти, що замінити прокуратуру в її конструктивній діяльності задля суспільного добробуту жоден державний орган не в змозі. «Погіршення останніми роками справ зі станом законності в Україні, – справедливо зазначають Ю.С. Шемшученко та Г.О. Мурашин, – закономірно наводить на думку про недоцільність найближчим часом звужувати прокурорські функції. Адже розвиток цивілізованих ринкових відносин ... вимагає зміцнення законності, а отже, й посилення прокурорського нагляду в державі» [22]. Безумовно, в наглядовій діяльності прокуратури, яка здійснюється у сфері оперативно-розшукової діяльності, є багато вузьких місць і недоліків, випадків nereагування, неналежного або формального реагування на порушення законності органами оперативно-розшукової юрисдикції. Але все-таки свій

внесок у боротьбу з правопорушеннями прокуратура робить, і цей внесок вагомий. Важливою ознакою реформування прокуратури є її поступова переорієнтація на правоохоронну діяльність.

Таким чином, поряд з іншими правовими установами прокуратура належить до загальної системи гарантування державою прав і свобод людини, доповнює й підсилює їх. Тому до неї, тобто й до прокурорського нагляду як гарантії захисту прав і свобод громадян та державних інтересів, висуваються нині підвищені вимоги [27].

Вказане вище визначає те місце, яке, на наш погляд, має бути відведене прокурорському нагляду в загальній системі гарантій забезпечення законності оперативно-розшукової діяльності на сучасному етапі розвитку державотворення.

Даючи загальну характеристику завданням органів прокуратури з нагляду за додержанням законів відповідними державними органами під час проведення ОРД, насамперед зауважимо, що прокурор не є учасником оперативно-розшукової діяльності [28, 121]. Тому покладати на нього обов'язок зі сприяння в досягненні цілей, що стоять перед ОРД, принаймні некоректно.

Основними критеріями оцінки ефективності прокурорського нагляду за додержанням законів під час проведення ОРД визначені: додержання прав людини та громадянина, в тому числі щодо недоторканності особистого життя, житла й таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції, банківських вкладів і рахунків, невідкладних заходів до поновлення порушених прав і притягнення винних осіб до встановленої законом відповідальності; а також своєчасність реагування на порушення законності (курсив мій. — Г.С.) при здійсненні оперативно-розшукової діяльності [29]. Виходячи з того, що ефективність прокурорської діяльності визначається як ступінь досягнення цілей і завдань, поставлених перед прокуратурою, тлумачення цих понять у теоретичному та практичному аспектах набуває важливого значення.

Мета в семантичному значенні означає результат, на досягнення якого спрямована діяльність прокуратури. Завданням є те, що потрібно для цього зробити. До того ж у межах однієї мети може бути сформульовано декілька завдань.

У теоретичному сенсі викладене цілком зрозуміле. Однак спроби перенести такі поняття в практичну площину призводять до того, що межа між цілями й завданнями зникає [30]. Мабуть, через цю причину в Законі України «Про прокуратуру» сформульовано лише її завдання (ст. 4), а термін «мета» взагалі не використовується. Цілком можливо, під метою прокуратури законодавець мав на увазі спрямованість діяльності органів прокуратури на всемірне утвердження верховенства закону, зміцнення правопорядку. Нагадаємо: мета і завдання – категорії парні, такі, що зумовлюють та взаємодоповнюють одна одну. Справді, в межах однієї поставленої мети може бути сформульовано певну кількість завдань, які її конкретизують. Разом із тим завдання є цілями для завдань нижчого рівня, а мету варто розглядати як завдання у симетричній парі з метою вищого рівня [31, 10–11].

Наголосимо, що діяльність органів прокуратури має своїм основним завданням захист від неправомірних посягань:

1) закріплених Конституцією України незалежності республіки, суспільного та державного ладу, політичної й економічної системи, прав національних груп і територіальних утворень;

2) гарантованих Конституцією, іншими законами України та міжнародними правовими актами соціально-економічних, політичних, особистих прав і свобод людини та громадянина;

3) основ демократичного устрою державної влади, правового статусу місцевих Рад, органів самоорганізації населення.

Сформульовані в цій статті закону завдання мають загальний характер, а конкретних ознак вони набувають у межах окремих галузей і напрямів прокурорської діяльності.

Оперативно-розшукова діяльність спеціально уповноважених державних органів регламентується передусім актами вищої юридичної сили – законами. Українська держава за допомогою відповідних законів визначає цілі, пріоритети, основні завдання та принципи, порядок формування й реалізації державної політики в цій сфері.

У зв'язку з цим на прокуратуру покладається завдання нагляду, які мають на меті, по-перше, щоб усі інші нормативні й індивідуальні акти органів і службових осіб, на яких поширюється компетенція прокурора, відпо-

відали законам, та, по-друге, щоб усі юридичні й фізичні особи додержувались їх.

Завдання прокурорського нагляду за оперативно-розшуковою діяльністю [29] мають властивий лише йому характер і полягають у перевірці прокурором додержання вимог чинного законодавства щодо:

а) підстав для проведення оперативно-розшукової діяльності, заведення оперативно-розшукових справ;

б) наявності повноважень в осіб, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність;

в) відповідності оперативно-розшукових заходів цілям і завданням оперативно-розшукової діяльності, а також неприпустимості застосування технічних засобів, психотропних, хімічних та інших речовин, які пригнічують волю або завдають шкоду здоров'ю людей та навколишньому середовищу;

г) дотримання встановлених законодавством умов і порядку проведення оперативно-розшукових заходів, а також залучення громадян до їх здійснення на конфіденційній основі та засадах добровільності. Відомості про осіб, які конфіденційно співробітничали або співробітничали з розвідувальним органом України, належність конкретних осіб до кадрового складу розвідувальних органів, а також форми, методи й засоби розвідувальної діяльності та організаційно-штатна структура розвідувальних органів до предмету прокурорського нагляду не належать;

г) застосування окремих обмежень прав і свобод людини, обґрунтованості подань до суду про надання дозволу на проведення оперативно-розшукових заходів, зокрема на зняття інформації з каналів зв'язку;

д) продовження, припинення та закриття оперативно-розшукових справ, поновлення строків ведення, а також використання результатів оперативно-розшукової діяльності;

е) відповідності закону відомчих наказів, інструкцій, розпоряджень та інших правових актів з питань проведення оперативно-розшукової діяльності.

Резюмуючи викладене, варто наголосити, що саме під час оперативно-розшукових заходів найбільшою мірою можуть обмежуватися права і законні інтереси громадян на таємницю особистого життя, листування, телефонних розмов, на свободу пересування тощо. Отож головним завданням прокурора на вказаному напрямі його діяльності є попередження й припинення порушень прав

і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, залучених до сфери ОРД.

Наступне завдання прокурорського нагляду, що підлягає реалізації у зазначеній сфері, – забезпечення встановлених законодавством умов і порядку проведення оперативно-розшукових заходів.

Ці завдання тісно пов'язані, оскільки неухильне дотримання встановленого законодавством порядку проведення ОРД є найважливішою умовою забезпечення прав та законних інтересів осіб, залучених до оперативно-розшукової діяльності, а разом із тим – й захисту інтересів усього суспільства.

Список використаних джерел:

1. Див., напр.: Законність: теоретико-правові проблеми дослідження та впровадження. – К.: Юстиніан, 2004. – 216 с.
2. Зайцев Ю.Є. Поняття закон та законність: бачення Європейського суду з прав людини / Ю.Є. Зайцев // Практика Європейського суду з прав людини. Рішення. Коментарі. – 2002. – № 2 (14). – С. 9–14.
3. Невзоров І.Л. Принцип законності в правозастосувальній діяльності: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.01 «Теорія держави і права; історія держави і права, історія політичних та правових вчень» / І.Л. Невзоров. – Х., 2003. – 19 с.
4. Радько Т.Н. Законность и ее грани / Т.Н. Радько, В.Н. Казаков // Современное право. – 2003. – № 3. – С. 45–48.
5. Клочков В.В. О методологии и методике изучения состояния законности / В.В. Клочков // Проблемы теории законности, методологии и методики прокурорского надзора. – М.: Манускрипт, 1994. – С. 53–62.
6. Кудрявцев В.Н. О правопонимании и законности / В.Н. Кудрявцев // Государство и право. – 1994. – № 3. – С. 3–8.
7. Байтин М.И. Законность и правопорядок в условиях формирования правового государства / М.И. Байтин // Становление правового порядка в Российском государстве. – Саратов, 1995. – С. 23–27.
8. Вихров А.А. Уголовный закон и законность / А.А. Вихров // Использование зарубежного опыта в деятельности органов внутренних дел Российской Федерации. – СПб, 1995. – Ч. 4. – С. 162–167.
9. Лисюткин А.Б. К понятию законности / А.Б. Лисюткин // Правоведение. – 1993. – № 5. – С. 108–112.
10. Ремнев В.И. Актуальные теоретические проблемы укрепления социалистической законности / В.И. Ремнев // Связь юридической науки с практикой. – М., 1986. – С. 64–67.
11. Туйков В.И. Российская прокуратура в условиях становления правового государства / В.И. Туйков // Правоведение. – 1998. – № 2. – С. 162–166.
12. Фролов В.В. Понятия правозаконности и правопорядка, их соотношение / В.В. Фролов // Актуальные проблемы теории и истории государства и права. – СПб, 2000. – Вып. 1. – С. 63–65.
13. Ефремов А.Ф. Принципы законности и проблемы их реализации / А.Ф. Ефремов; под ред. В.М. Ведяхина. – Тольятти: Изд-во ТолПИ, 2000. – 298 с.
14. Див.: Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 40. – Ст. 263.
15. Докладніше про автономні поняття див.: Human Rights Practice / Ed by J. Simor and B. Emmerson. London: Sweet & Maxwell, 2000.
16. Див.: Пак В. Понятие «законность» в практике применения Конвенции о защите прав человека и основных свобод / Вадим Пак // Сравнительное конституционное обозрение. – 2005. – № 4 (55). – С. 123–127.
17. Казарина А.Х. Правозащитная деятельность прокуратуры и ее влияние на режим законности / А.Х. Казарина // Вестник Академии Генеральной прокуратуры Российской Федерации. – 2007. – № 2 (2). – С. 9.
18. Даниленко В.И. Современный политологический словарь / Даниленко В.И. – М., 2000.
19. Казарина А.Х. Законность как правовая категория и социальное явление / А.Х. Казарина // Законы России. – 2007. – № 5. – С. 73–81.
20. Див.: Пономарев Д.А. Теоретические проблемы развития понятия законности в отечественной юридической науке: автореф. дисс. на соискание учен. степени канд. юрид. наук: спец. 12.00.01 «Теория государства и права; история государства и права, история политических и правовых учений» / Д.А. Пономарев. – Уфа, 2002. – 16 с.
21. Див.: Демидов В.В. Законность в современном Российском государстве: автореф. дисс. на соискание учен. степени канд. юрид. наук: спец. 12.00.01 «Теория государства и права; история государства и права, история политических и правовых учений» / В.В. Демидов. – Нижний Новгород, 2004. – 20 с.

22. Шемшученко Ю.С. Прокуратура України: шляхи реформування в аспекті входження у європейський простір / Ю.С. Шемшученко, Г.О. Мурашин // Вісник Академії прокуратури України. – 2006. – № 4. – С. 5–11.
23. Див.: Казарина А.Х. Предмет и пределы прокурорского надзора за исполнением законов (сфера предпринимательской и иной экономической деятельности) / Казарина А.Х. – М.: ИПК ГП РФ, 2005. – 280 с.
24. Див.: Коментар до Конституції України. – К.: Ін-т законодавства Верховної Ради України, 1996.
25. Див.: Скуратов Ю.И. Конституционные основы места прокуратуры в государственном механизме / Ю.И. Скуратов, В.И. Шинд // Конституционная законность и прокурорский надзор. – М., 1994. – С. 24.
26. Ястребов В.Б. Надзор за исполнением законов как основная функция прокуратуры / В.Б. Ястребов // Проблемы совершенствования прокурорского надзора. – М., 1997. – С. 15.
27. Див.: Медведько О.І. Європейське майбутнє прокуратури України / О.І. Медведько // Урядовий кур'єр. – 2006. – 14 квітня. – № 71. – С. 6.
28. Див.: Курочка М.Й. Законність в ОРД та прокурорський нагляд за її дотриманням: моногр. / Курочка М.Й.; за ред. чл.-кор. АПРН України Е.О. Дідоренка. – Луганськ: РВВ ЛІВС, 2001.
29. Див.: Наказ Генерального прокурора України від 19 вересня 2005 року № 4-1 «Про організацію прокурорського нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність».
30. Див.: Мычко Н.И. Цели-задачи прокуратуры как критерии измерения эффективности ее деятельности / Н.И. Мычко; за ред. Л.М. Давыденко, П.М. Каркача та ін. // Питання конституційно-правового статусу прокуратури України та удосконалення її діяльності: зб. наук. праць. – Х.: ІПК Генеральної прокуратури України, 1999. – С. 99–102.
31. Давыденко Л.М. Цель, задачи и функции прокуратуры / Л.М. Давыденко // Закон Украины «О прокуратуре»: теория и практика его применения: сб. науч. трудов. – Х., 1992. – С. 10–11.

Григорій СЕРЕДА

ЗАКОННІСТЬ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРОКУРОРСЬКОГО НАГЛЯДУ

Резюме

В статті сформульовані характерні для європейського правового співтовариства основні ознаки поняття законності. Розглядається сутність законності оперативно-розшукової діяльності в контексті визначення мети, завдань та підвищення ефективності прокурорського нагляду у цій сфері.

Григорій СЕРЕДА

ЗАКОННОСТЬ ОПЕРАТИВНО-РОЗЫСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ КАК ЦЕЛЬ И ЗАДАЧА ПРОКУРОРСКОГО НАДЗОРА

Резюме

В статье сформулированы характерные для европейского правового сообщества основные признаки понятия законности. Рассматривается сущность законности оперативно-розыскной деятельности в контексте определения цели, задач и повышения эффективности прокурорского надзора в этой сфере.

Grygoriy SEREDA

LEGITIMACY OF OPERATION AND SEARCH ACTIVITY AS THE PURPOSE AND TASK OF PUBLIC PROSECUTOR'S SUPERVISION

Summary

The basic features of the concept «legitimacy» typical for the European legal community are formulated in the article. The essence of operation and search activity legitimacy in the context of definition of the purpose, tasks and efficiency improving public prosecutor's supervision in this field is considered.